

ULVACUPEN – DE FÖRSTA 17 ÅREN

Jag brukar säga att ideellt arbete måste vara mera glädje än plikt. Om så inte är fallet är det bara en tidsfråga innan man slutar. Glädjefrågan är högst individuell, det vill säga att upplevelsen av glädje är olika från individ till individ.

Det är den svenska idrottsmodellen!

För min del har alltid ungdomsidrott varit ideell och mitt stora intresse.

Tillvaron som fotbolls- och handbollstränare var stundtals stressig. Detta innebar åretruntverksamhet och emellanåt dubbla träningspass i säsongsskarvarna. Men det jag lärde mig i den ena idrotten kunde jag ha användning av i den andra.

I fotboll hade jag representerat Ulvåkers IF två år som seniortränare men gick 1973 över till ungdomsfotbollen för att om möjligt bygga upp den. Liksom jag tidigare byggt upp IFK Skövdes ungdomsfotboll.

Jag hade lagt märke till ett gäng oerhört talangfulla och fotbollsintresserade pojkar som spelade boll bittida och sent på en närbelägen lekplan de var födda 1963 - 1964. Jag blev deras tränare och lagledare och coachade dem i nio år! Det blev starten på en ny satsning i Ulvåkers IF, från min sida.

Pojkarna kom att bli så duktiga fotbollsspelare att de lyfte Ulvåkers IF från division sex till division två! Och som P16-lag 1979 var de ett av Sveriges fem-sex bästa lag!

Ulvåkers IF blev en regional maktfaktor inom fotbollen.
Ulvacupen kom att förstärka den bilden!

Ungefär samtidigt hade jag fått tränarkontrakt med Skövde AIK:s handbolls seniorer. Kontrakt och kontrakt, det räckte med ett handslag på den tiden för att bekräfta en överenskommelse.

Ett ungt och lovande material väntade! Stommen i laget hade blivit svenska mästare i den första 70-iaden.

(Riksidrottsförbundets breddsatsning på ungdomsidrott.)

Som alltid intresserad av återväxten åkte jag på sommaren 1973 till Göteborg och Göteborg Cup för att se i första hand SAIK:s A-pojkar.

På den tiden spelades Göteborg Cup vart tredje år på Heden i Göteborg. Övriga år spelades turneringen i Oslo respektive Köpenhamn. 1973 deltog 593 lag i Göteborg Cup. En jätturnering!

Spelglädjen lyste hos deltagarna trots att underlaget bestod av grus eller sand och linjerna fungerade bara i början av matcherna.

Jag strövade runt och tittade på arrangemanget. Jag konstaterade att handbollen hade en fördel genom sin mindre spelplan. Hur kunde man överföra detta till fotbollen?

På den tiden spelades ungdomsfotboll endast på 11-manna-planer även P10-lag! Åtminstone i Östra Skaraborg. I och för sig fanns redan vetskapen om att bollkontaktarna gynnas av spel på mindre planer. Men det hade inte förverkligats.

Fotbollsturneringar för flickor var inte aktuella vid den här tiden.

Under bilresan hem från Göteborg föddes idén om Ulvacupen! Ulvåkers IF:s fotbollssektion var med på noterna om att göra ett försök. Vår plan var att spela 7-manna! Då räckte den befintliga gräsplanen gott och väl.

Den första turneringen var en inbjudningsturnering. Inbjudan hade gått ut till föreningar i Skövde kommun med omnejd. Alla inbjudna föreningar tackade ja! Några kom från så "avlägsna" orter som Fröjered och Fagersanna.

Söndagen den 23 september 1973 var det dags för den första Ulvacupen. Vi hade lagt ut två 7-mannaplaner på Åbrovallens enda gräsplan, dels för att kunna ta emot flera lag, dels för att vi trodde på 7-manna i de aktuella åldrarna, P10 och P12. Totalt deltog 18 lag! Ulvåkers IF representerades av ett lag i vardera åldersklassen. Lagen fick innehålla max sju spelare och fyra avbytare. Matchtiden var 2 x 12 minuter.

Hur skulle detta tas emot?

Septemberväder med kall vind och regnskurar kunde inte motverka succén! Alla var överens om att detta måste upp-repas.

Den enda förändring som gjordes till kommande turneringar var att vi flyttade den till veckan efter skolavslutningen i juni för att skapa förutsättningar för bättre väderlek. Det var inga problem att flytta turneringen eftersom turneringskonkurrensen vid den tidpunkten var obefintlig. Och flytten till juni månad gjorde att solen sken över Ulvacupen år efter år resterande del av 1970-talet. Ulvacupen och vackert väder hör ihop, sades det. Det var inte utan att vi blev lite övermodiga.

Så kom fredagen den 18 juni 1981. Det var gråkulet denna första tävlingsdag. Under eftermiddagen blev vädret allt sämre. Mot kvällen

kulminerade det hela. Århundradets sämsta juniväder! +4° och snöstorm! I detta läget såldes det inte många T-shirts. Vad värre var, våra deltagare höll på att frysa sig fördärvade.

Vad gör jag som tävlingsledare? Avbryter?

Cirka 2000 ungdomar hade kommit till oss för att spela fotboll, inte för att sitta i förläggningen och kura. Tankarna virvlade i huvudet. Vårt spelprogram var intecknat från början till slut. Inte en chans att flytta fram matcher.

Jag är förvånad än idag över det goda humör som deltagarna visade. Några lag löste problemen med kylan genom att inte spela sina matcher utan att dela på poängen med målsiffrorna 0-0. Det godkände vi! Alla sätt är bra utom de dåliga.

Den andra "väderkatastrofen" inträffade helgen den 14 - 16 juni 1985 då det regnade omåttligt. Efter ett par timmars spel började våra vackra gräsmattor att förvandlas till träsk. Det gröna gräset blev svart gyttja. Var skulle det sluta?

För första gången i Ulvacupens historia skar vi ner matchtiden för att om möjligt undvika total ödeläggelse av våra spelplaner. Turneringen gick att genomföra trots regn mer eller mindre i tre dagar. Efterarbetet blev rekordtungt. Att våra planer var spelbara när höstsäsongen startade och dessutom i bra skick, får nästan betraktas som ett under!

De tre första åren var Ulvacupen en angelägenhet för klubbar från Östra Skaraborg. 1976 hade vi emellertid fått en andra gräsplan på Åbrovallen och hade därmed tillgång till fyra spelplaner. Dessutom gick nu turneringen över två dagar, lördag och söndag. Vi hade således kapacitet att ta emot betydligt flera lag. Därför annonserade vi för första gången Ulvacupen i Svensk Fotbolltidning.

Vilket gensvar! 104 lag anmälde sig med lag från Stockholm och Dalarna i norr till Göteborg i sydväst.

Vi arrangerade mat och logi för första gången, förlagd till Frösve skola. En övernattning samt tre mål mat kostade 18:-/deltagare! Det har alltid varit billigt att delta i Ulvacupen även om priserna med tiden gått upp.

Det blev en blixtrande utveckling när det gäller Ulvacupen. Redan 1983 var det 200 deltagande lag, inklusive flicklag som tillkommit under resans gång.

7-manna, naturgräsplaner, mat och logi samt den lantliga atmosfären var framgångskoncepten! Särskilt naturgräsplaner lockade föreningar från storstadsområdena.

1977 startade Skadevi Cup i IFK Skövdes regi med Benny Stenberg och Stig Löfgren som draglok. IFK Skövde hade inspirerats av Ulvacupens tidiga framgångar.

För att undvika konkurrens mellan arrangörsföreningarna diskuterade vi bland annat tävlingsklasser och det var inga problem. Detta gjorde vi upp på stående fot! Gränsen gick vid tolv år. Under denna gräns spelades 7-mannafotboll i Ulvacupen, över denna gräns spelades 11-mannafotboll i Skadevi Cup.

Vi har tidigare beskrivit Ulvacupens enorma tillväxt. Detsamma gällde Skadevi Cup. Det var som om fotbollsföreningarna bara hade väntat på ungdomsturneringar!

Jag vågar påstå att Ulvacupen lett utvecklingen i Sverige vad gäller weekendturneringar för ungdom. 1973 var vi i stort sett ensamma, efter ett par år hakade fler och fler arrangörer på och idag är hela året in-tecknat av ungdomsturneringar runt om i landet. En härlig utveckling!

Samtidigt ökar kraven på oss vad gäller förnyelse och kvalitet. Konkurrensen är numera mördande! Våra arrangemang måste vara bra så att föreningarna även i framtiden väljer Ulvacupen.

Utvecklingen har ju nämligen gått dithän att den från början helt ideella verksamheten, som de första åren drevs utan ett öre i vinst, nuförtiden har blivit business och en tung inkomstkälla i vårt föreningsarbete.

Man kan lugnt säga att utvecklingen av Åbrovallen styrdes av Ulvacupen.

Men tillväxten var inte bara av godo. Spelplaner, omklädningsrum, administration, ekonomi, kommunikation, förläggning och funktionärer var praktiska detaljer som måste lösas.

Spelplaner

På Åbrovallen fanns bara en gräsplan, en 11-manna. Redan efter några år blev Åbrovallen för litet. Den idag så kallade B-planen var egentligen en bandyplan som var omöjlig att använda för fotboll då den var full av stenar.

Bandysportens förutsättningar ändrades radikalt i och med de konstfrusna banornas intåg.

I början av 1970-talet byggde Arne Sandberg den konstfrusna bandyplanen på Billinge Hus. Ulvåkers IF bandysektion flyttade till Billinge Hus då ingen längre var intresserad av att spola upp naturis. Förståeligt!

Harry "Sotarn" Lundh hade en lösning på att göra om B-planen till en fotbollsplan. Våren 1975 såg han till att muddermassor

från ån förflyttades till Åbrovallen där de lades ut på B-planen. Problemet var bara att muddermassorna innehöll svavelväte och den enda växt som frodades var svalört. När muddermassorna hade vädrats ur fick planen sås om och gräsväxten tog fart.

B-planen togs i bruk och användes vid Ulvacupen för första gången 1976.

En grusplan hade anlagts och färdigställd 1975 men den användes aldrig till Ulvacupen utan till tidiga vårträningar samt träningsmatcher.

Ulvacupen använde sig vissa år, med början 1977, av de kommunala planerna på Lillegården. Där fanns inga planproblem för Ulvacupen! Fördelen med Lillegården var att där fanns omklädningsrum samt spelytor som täckte Ulvacupens behov. Nackdelen blev dock att den genuina hemkänslan löpte risk att luckras upp. Målet var naturligtvis att flytta tillbaka turneringen till Åbrovallen men då måste plan- och omklädningsrumsfrågan lösas!

Stöpenskolans fotbollsplan stod klar 1979. Den användes några år till Ulvacupen. Förhoppningar fanns att den skulle ingå i en lösning på planproblematiken men så blev dock inte fallet eftersom skolans skötsel av planen inte höll måttet.

Den slutliga utvidgningen av Åbrovallen med planerna C-D ägde rum 1986. Till en början genom ett arrende med markägaren Sörbylund. Ulvåkers IF friköpte marken ca 2012. Inte bara marken till dessa planer utan ytterligare mark i anslutning till A-planen. Priset var 12 kronor per kvadratmeter, en rejäl investering.

Omklädningsrum

På Åbrovallen fanns det endast två omklädningsrum de låg i källaren på klubbhuset. Detta var en begränsande faktor. I den första Ulvacupen 1973 fick därför flera lag dela på omklädningsrummen.

Lite bättre blev det 1975 då omklädningsbaracken, innehållande två omklädningsrum var klar, den köpte vi av AB Skövde Järnmonteringar och byggde om.

För att täcka upp behovet av omklädningsrum fick vi dessutom 1974 - 1976 samt 1978 låna Tält 20 av P4. De var enkla att sätta upp och eftersom jag och många med mig gjort militär-tjänstgöringen på P4 och många gånger övat på uppsättning och nedtagning av dessa var det en enkel match.

För att dessa tält skulle kunna fungera som omklädningsrum, krävdes det att bänkar placerades i tälten där deltagarna kunde lägga sina kläder. Jag visste att sådana bänkar fanns på Södermalms IP. Bänkarna hade ursprungligen använts av Skövde AIK vid kvalet till Allsvenskan 1970. De var då placerade på löparbanorna för att så mycket publik som möjligt skulle kunna få sittplatser. Därefter hade bänkarna stått oanvända. Vi lånade dessa bänkar och såg till att de omgående transporterades tillbaka efter cupen. Efter några års lån märkte vi att ingen frågade efter bänkarna så därför fick de stanna kvar på Åbrovallen.

1979 fick vi inte låna tält av P4 och då vände jag mig till T2. De var positiva och lånade ut jättestora verkstadstält. Jag glömmer aldrig när dessa tält levererades på torsdagseftermiddagen, dagen före Ulvacupen. Det gick då upp för mig att jag aldrig hade satt upp verkstadstält tidigare! Hur det gick till minns jag

inte men tälten kom på plats. Till hjälp hade jag mina 15 - 16 åriga pojklagsspelare. Detta var sista året som vi behövde låna tält.

Ett nytt klubbhus invigdes 1984. Det var en stor barack från barkstationen i Ulvåker som byggdes om till klubbhus. Innehållande bland annat tre omklädningsrum.

Det nya klubbhuset innebar att vi kunde samla ihop alla minnessaker som tidigare varit utspridda hos berörda medlemmar och dessutom genomföra föreningens 40-årsjubileum, hösten 1986.

Sent på kvällen den 8 jan 1988 ringde pojklagsspelaren Martin Price till mig. Han var granne med Åbrovallen och berättade att det nya klubbhuset brann.

Jag kastade mig i bilen och åkte ner till Åbrovallen, där sammanstrålade jag med många ledare som hade nåtts av samma besked, trots brandkårens ihärdiga ansträngningar, var klubbhusbyggnaden räddningslöst förlorad. Vimplar, pokaler, diverse minnessaker, all administration blev lågornas rov!

Dagen efter branden åkte A-laget herrar till Töreboda för att spela Gullbergscupen de vann och medförde en pokal som blev starten på den nya samlingen.

Några dagar efter branden frågade vi vår tidigare tränare Rolf "Ludde" Andersson, om han kunde vara byggledare. Han var genom sitt jobb kunnig i byggprocesser. Han tackade genast ja och gjorde ett fantastiskt jobb. Bygguppdraget gick till Skanska och avancerade rekordsnabbt. Många entreprenörer tyckte synd om Ulvåkers IF och det innebar att byggmaterialkostnaden blev lägre än normalt. Byggtiden blev väldigt kort och klubbhuset

var delvis klart till seriepremiären samma år 1988. Detta nya klubbhus innehöll bland annat sex omklädningsrum.

Administration

När turneringen växte, växte även administrationen! Inbjudan skickades till en början ut till granndistrikten, därefter till stora delar av Sverige och det innebar att brev och portomängd ökade drastiskt. Vi brukade lösa det genom att vi samlades på Åbrovallen och hjälpte till inte minst med att "slicka frimärken". Vill inte ens tänka tanken, hur tungan kändes dagen därpå!

Till slut blev administrationen för omfattande för att skötas ideellt av undertecknad. Vi beslutade att rekrytera en kanslist. Efter sedvanliga procedurer anställdes i september 1981 Titti Dahlström, Lidingö. Idag med efternamnet Werner, redaktör för Rapport på SVT.

Hon satte sig snabbt in i jobbet som huvudsakligen bestod av att administrera Ulvacupen. Hon förundrades över engagemanget, klubbkänslan och all idealitet.

Titti hade på den tiden inget körkort! Hon cyklade till och från jobbet på Åbrovallen från Skövde i ur och skur varje dag. Vi var lite rädda, särskilt under den mörka årstiden, innan hon i november tog körkort och köpte en gammal bil.

Titti minns: - Jag fick lära mig mycket bland annat att köra med släpkärra och att backa med dito.

Titti blev en mycket viktig lagspelare och när hon sade upp sig december 1983 på grund av graviditet var vi illa ute.

Ersättaren fanns närmare än vi trodde. Patric Johansson, Fjället, anställdes 1984. Patric var den förste anställda som själv deltagit i Ulvacupen. Det var en klar fördel. Patric kom in på en utbildning så det blev bara ett års vikariat för honom.

Patric minns: - Jag gjorde lottningen till turneringen för hand och jag skrev alla anmälda lag på små lappar. Det blev lite varmt i arbetsrummet så jag öppnade fönstret. Då blåste alla lappar huller om buller, det var bara att börja om igen. Det var före persondatorns tid! Ca 1000 inbjudningar skickades ut.

Tomas Lagerin, Tibro, tog 1985 över efter Patric. Tomas skulle träna A-laget herrar och vi utökade hans tjänst till heltid. Han slutade sin anställning i Ulvåkers IF 1987 då han startade eget företag i möbelbranschen.

Tomas minns: - Banklånebilderna var brokiga, förutom att jag administrerade Ulvacupen, såg jag också till att föreningens banklån samlades ihop och fick en mer positiv räntebild.

Kanslist Bosse Svensson, Skövde, tog 1988 - 1990 över ansvaret för Ulvacupens administration.

Ekonomi

Ulvacupen förde med sig en rad investeringsbehov till exempel omklädningsrum och spelplaner. Dessutom behovet av nya fotbollsmål till 7-mannaplanerna. Dessa mål konstruerade vi och bestämde även måtten på dem eftersom det på den tiden inte fanns några mått att gå efter. Vi gjorde dem 4,5 m breda och 2 m höga. Från och med 1985 skulle måtten vara 5m x 2m enligt Svenska Fotbollförbundet. Planstorleken styrdes av 11-mannaplanens mått dock gjorde vi planen lite smalare.

En analys visade att kost och logi var givande inkomstkällor. Detta gjorde att vi 1978 insåg att med växande antal lag, lägga turneringen fredag-söndag eftersom det gav ytterligare intäkter.

Frösve skolas kostchef Lisa Lundh var positiv och en viktig samarbetspartner. Hon rekryterade hela Ulvacupens kostorganisation. När Lisa efterträddes av kostchef Berit Häggblom, Stöpensskolan, tog hon över ansvaret för kostorganisationen.

Samarbetet med skolan var nödvändigt och viktigt och det var ju ingen nackdel att undertecknad tjänstgjorde som studierektor på Stöpensskolan.

Kommunikation

Resultatkommunikation är central i all idrott. Så också i Ulvacupen. Matchresultaten var viktiga eftersom de låg till grund för tabellerna.

Till en början var tabellräkandet en svårighet. Det måste ske både snabbt och rätt. Lillegårdskonceptet innebar ett problem eftersom planerna låg på geografiskt olika ställen. Lösningen hette privatradioklubben. De ställde i många år beredvilligt upp ideellt. Tyvärr var inte alla fotbollskunniga. Resultatet 3-1 kunde lika gärna redovisas som 1-3. Vilket hade avgörande betydelse vid sluttabellräkningen. Det var bara att göra om!

Datatekniken medförde nya möjligheter, en lärare på gymnasieskolan, tillika förälder, skapade och introducerade i slutet på 1980-talet det första dataprogrammet för redovisning av tabeller och resultat.

Med mobiltelefonernas hjälp och senare med ny strategi för ungdomsfotboll där all tabellräkning togs bort underlättades administrationen.

Funktionärer

Följande problem uppstod då vi valde att utöka cupen med ytterligare en dag. Problemet var att det medförde krav på att ideella krafter skulle rekryteras till fredagen. De som skulle rekryteras var i första hand domare och alla övriga funktionärer.

Vi brukade samlas på Åbrovallen och fördela funktionärsuppgifterna.

Exempelvis dömde vi till en början alla matcher i P10 gruppspel med egna domare.

Vissa funktionärer hade förkärlek för att sköta specifika arbetsuppgifter TQ paxade till exempel alltid för parkeringen och OF alltid för domare P10.

Vi var många som gjorde Ulvacupen möjlig genom våra ideella insatser. "Ingen nämnd och ingen glömd." Självklart ligger Ulvacupens hela framgång i det faktum att vi under alla år haft tillgång till skickliga, uppoffrande och otroligt engagerade funktionärer. Med dessa tillgångar var det inte konstigt att ULVACUPEN blev Sveriges äldsta och största 7-mannaturnering på gräs!

Sören Karlström

<u>Cupår</u>	<u>Antal lag</u>	<u>Övrigt</u>
1973	18	Premiär!
1974	29	Militärtält
1975	32	Premiär för Vpr Ulvacupen Militärtält
1976	104	Premiär två speldagar, lö-sö Premiär mat o logi Militärtält
1977	124	Premiär Ulvacupslogo Premiär Ulvacupsdiplom
1978	124	Premiär tre speldagar, fr-sö Militärtält
1979	128	Militärtält
1980	172	Premiär F 12 Premiär A-, B- och C-slutspel Tre lag av fyra till slutspel
1981	152	Premiär A- och B-slutspel Alla lag till slutspel
1982	179	10-årsjubiléum
1983	200	
1984	223	Premiär F 10
1985	244	Premiär P 11